

illea permanxit. Cum autem dictus cesar obiisset multi demones ad cellaz
cuiusdam heremite transierunt. qui interrogauit ultimum qui nam essent.
At ille. legio demonum sumus. et ad mortem cesaris properamus. Quem
heremita adiurauit ut ad se rediret. Qui rediens dixit ei. Nichil profecimus
quia dum bona et mala opera in statera fuissent posita. Adustus ille
Laurentius ollam auream attulit et in statera posuit et sic nos preponde-
ravit Tunc iratus vnam aurem prerupi. Ollam calicem vocabat quem di-
ctus cesar ad houorem sancti Laurentij fecerat. cui propter magnitudinez
due aures inerant. Repertum est et imperatorem obiisse et vnam aurem ca-
licis fractam esse. Quidam sacerdos ecclesiam beati laurentii reparare vo-
lens. artifices multos conduxit. quadam vice dum quid apponere non ha-
beret. premissa oratione in clibanum respergit et ibi candidum panem inue-
nit. Sed cum vir ad vnius prandium eum sufficeret. beatus laurecius ar-
tifices suos volens reficere sic predictum panem multiplicauit ꝑ alimentū
decem dierum omnibus operariis suffecit

De assumptione beate marie virginis

One est ista que ascendit de deserto. deliciis
affluens innixa super dilectuz suum Canticorum verba. Deus ho-
dierna die matrem suaꝫ honorauit sum cursum mundi. Cum eni-
aliquis peregrinus terram alienam ingreditur et ab aliquo in hospicium
recipitur et amicabiliter pertractatur nunquam illius beneficij potest ob-
linisci quin eandem bonitatem ostendat suo receptori cum ad illius hospi-
cium venit. Sic etiam filius dei de sede maiestatis sue exiens voluit in hoc
seculo esse peregrina beata maria petiuit hospiciū ꝑ gabrieli. ꝑ ingressus
ad eam hortabat eaz ad pietatem ut benigne susciperet de celesti patria pe-
regrinum dicens. Due gratia plena dominus tecum. quasi diceret. sis gra-
cia plena quia dominus vult tecum in domo tua habitare. Audiens hec ver-
ba ꝑ a tam remotis partibus peregrinus peteret ab ea hospicium. Expas-
sis manibus et erectis oculis in celum dixit. Ecce ancilla domini fiat michi
sum verbum tuum. quasi diceret. hunc peregrinum taz magnum et honestū
libenter suscipio. Statim filius dei conceptus est in utero eius de spiritu san-
cto. verus deus et homo. et non solum suscepit eum benigne in domū suaꝫ
sed cum peperisset eum sine dolore peperit eum. nutritum eum sicut mater di-
lectum filium suum. Quomodo autem huius magni beneficij scilicet matris
sue dilecte Christus potuit obliuiscer. Certe nequaquam potuit hoc facere.
Si enim ipse iubet diligere inimicos. multo magis amicos et benefactores.

N ergo mater dei genitrix dignata est cū recipere volens ei idem benefici
um ostendere hodierna die sumpsit eam in domū suam celestem scz patriā
primo animā deinde corpus tertia die sicut ipē tertia die resurrexit. Hidit
igitur rex salomon in spiritu gloriā quā hodierna die habet et dixit verba
predicta que est ista z̄e. In quibus verbis tria in ea ammirat. Primo eius
vitaz. secundo eius mirabile morte. tertio eius ineffabilez gloriā quā hodie
a filio recepit. Dixit ergo. que est ista que mirabilis fuit in vita. Fuit autem
mirabilis in vita quantū ad tria videlicet. ad sanctitatem. pietatem et spe
ciositatem. Mirabilis quidē fuit in sanctitate. quia ante sanctificata q̄z nata
et post conceptionē filij in tantū fuit secrata ut nō venialiter peccare potuit.
Ipsa ei sanctior fuit tēplo salomonis quo in vniuersa terra sancti nō fuit sic
dicit. sanctior fuit angelis p humilitatem. sanctior patriarchis p fidem. q̄a
in die passionis dñi qn̄ fides extincta fuit in cordib⁹ apostolor⁹. in ipa sola
pimansit. et ideo figurat p vnā candelā que seruat ardens in tenebris
matutinis. sanctior apostolis quia eos in diuersis eruditivit. Cū enī euange
lista euangelia describeret. illi qđ viderat et audiuerat enarravit. sanctior
fuit martirib⁹ qm̄ ipi in corpe. ipa vero in aia passa fuit. et ideo b̄m Berni.
Maria maior fuit omnib⁹. sanctior fuit confessorib⁹. q̄ licet confessores viri fue
runt misericordes. ipa tñ mater misericordie. Sanctior fuit virginibus q̄a
ipa pmo virginitatem pfessa fuit ergo merito transcendit omnes in sancti
tate. Ideo ammirans salomon eius sanctitatē dicit. Que est ista tā sancta
tam digna. Hoc figuratum fuit in lilio quod fuit in templo salomonis sup
omnia capita columnaz collocatū. fuit lilyum beata virgo. capita colūna
rum que sunt in templo salomonis sunt status angelor⁹ et sanctoꝝ in celo
existentium sup quos omnia transcendit sua sanctitate. Secundo ammir
atus eius pietatez in vita. hoc etiam ostendit omnibus qui querunt et indi
gent de eius gratia. et ideo virge opatur. quia virga de facili inclinatur.
Sicut legitur de quodā. vbiqz videbat ymaginem beate virginis stat
tim salutauit eā cū uno dñe maria. qui cū infirmatus fuisset et iam despē
ret de salute corporis venit ad eū cū duabus puellis. quam cū vidisset ait.
que estis vos. Respondit maria. ego sum mater misericordie et pietatis et
illa virga que faciliter flectit. Tu enī in modico mihi seruisti salutando me
p vnū aue maria. hoc enī mihi gratum fuit. vis igit sanus fieri. volo. quem
virgo sancta eleuans p manū dixit. modo vadas et seruias mihi. et sic ha
bebis regnū celorum. Hoc etiam exclamat anshelm⁹ dicens. O mater mi
sericordie. pteclisti pietatem tuam que ita alta est p attingit usqz ad celum
ita p funda p attingit ad infernum. ita longa p durat ad diem iudicij. ita
lata p extendit se ab una fine ad aliam. Tertio ammiratus est eius specio
sitatem. Fuit enī ita pulra p nunqz pulcior hominē nec deliciosior creatu
ra nata fuit. De eius pulcritudine rēque in sermone de annūciatione. et illa

tria fuerunt in vita eius Scđo mirabilis fuit in morte et hoc nota& in hoc
verbo cum dicit de deserto id est de mūdo scz in morte Qualis aut̄ maria
fuit ostēdit nobis scriptura vnde legit̄ q̄ post ascensionē dñi apostol p̄ p̄di
cationē disp̄is beata virgo iuxta montē syon dic̄ remansisse omnia loca
filij sui scilz baptismi Jejunij passionis et sepulture resurrectionis et ascen-
sionis quoqz virxit visitauit et sic post ascensionē domi vt scribit eph̄ ifan⁹
superuixit xiiij annis Die ergo q̄dām cū desiderio filij esset accensa et flere
cepisset āgelus ei apparuit dices Tui bñdicta Ecce hanc palmā attuli ad
te de padiso quam ante feretrū portare iubebis tu tertia die a corpe libēa
beris nam filius tuus te exspectat Cui maria si inueni graciā apud dñm
tunc tria rogo Primo vt omnes mei fr̄es scz apli congregent̄ vt eos ante
mortē videam Scđo vt demones nō videā in morte Tertio vt fili⁹ meus
solus pro anima mea veniat Cui āgelus Omnia que postulas impetrasti
Factuz est autē cum Johannes ephesim predicaret celum subito intonuit
et nubes ipsuz arripuit et ante mariam collocauit Quem ipsa videns dixit
Johannes fili memor esto verborū magistri tui qui me tibi in matrem & te
mis̄i in filium cōmendauit Ecce me tibi cōmendo quia tertia die sū migra-
tura ad celum Dixitqz Johānes O mater si essent hic omnes fratres mei
Hoc illo dicente omnes ante hostium assistunt qui videntes se pariter mi-
rabantur Johannes autem ad eos exiens et dominaz migraturam predi-
xit Cum autē beata virgo omnes vidisset dominū benedixit et in medio e
orum ardētibus cereis fuit Circa vero mediā noctem xp̄us aduenit cum
multitudine angeloz et cum cantu aiam eius accipiens in vlnas suas ce-
lum ascendit Dixitqz christ⁹ aplis Corpus matris mee in valle yosaphat
deserte et in sepulchro nouo quod ibidē inuenictis recondite et me ibidem
triduo donec ad vos veniā exspectate Tunc apostoli accipientes corpus
Johānes vero palmā ante feretrū portauit et sic exiuerūt domi⁹ aut̄ fere-
trū et aplos nube p̄terit ita q̄ ipsi nō videbant̄ tamē eorū vox audieba-
tur Assuerūt itaqz angeli cuž aplis cōcinentes excitati oīies ad tam dul-
cem cantū de ciuitate exēunt et quid esset sc̄iscitabant̄ Tūc vñus dixit ma-
riam discipuli deferūt Tunc clamabant venite occidamus omnes discipu-
los et corpus marie cōburatur Tunc princeps sacerdotum manū ad fere-
trū mis̄it volēs illud euertē Tūc man⁹ ad feret̄ aruerūt & lecto adheserūt
Reliqu⁹ autē p̄plus qui aderat ab angelis in nubibus existentib⁹ cecitate
percussus est Tunc princeps clamabat dices Sācte petre adiuua me Cui
petrus respondit In obsequio domine nostre sumus et curationi tue intē-
dere non possumus Tamen si in christum et in hanc qui eum portauit cre-
dideris spero q̄ salueris Qui respondit credo christum verum filiuz esse et
in hanc sanctissimam eius matrem statimqz a feretro man⁹ eius solute sūt
et osculans lectum curatus est dixitqz petr⁹ Accipe palmam de manu Jo-

r i

hannis et pone super populum exercitū. quicunq; crediderit visum recipi
et. Sic mariam deportantes iuxta quod dñs dixerat in monumento posu
erunt. Tertia aut die veniens dicebat. Pax vobis. Responderūt. gloria tu
bi dñe. Et dixit eis. quid honoris videtur vobis ut mee dilecte matri faciā
At illi. dignum est ut sicut tu deuicta morte regnas in celis. sic tu resuscites
corpus matris et colloces illud a dextris in celo. Tunc dixit xp̄us Surge
dilecta mea marie ut mecum regnas in celis et sic resurrexit et innixa sup eum
tanq; super dilectum ad celum euolauit. Tertio miratur de gloria magna
quā recepit ibi delicijs affluens. Certe magna esset gloria alicui pastori q
inuitaretur per regem frācie et mitteret p eo milites. Certe magna gloria
contigit marie pro qua misit. xv. exercitus. et ultimo solus aduenit. Nonne
sunt nouem chori angeloz et decim^o exercitus patriarchaz. vnde decim^o est
prophetarum. duodecim^o apostoloz. tredecim^o martirium. decim^o quart^o cō
fessorum. quin decim^o xp̄us. Et hoc figuratum fuit in libro Regi. iii. q cum
David reduxisset archam in castro filiorum israhel vociferatus est popul^o
et sic cum gaudio dedurerunt eam in iherusalem. et sic p archam istam de
qua erat tantuz solaciū iudeorum figuratur beata virgo maria in qua est
totum solacium xpianorū quā hodie xp̄s dñs rex in iherusalem cum gau
dio magno transuerit. et vociferatus est populus scz angeli dicentes. Que
est ista ē. et sic posita est ei scdes iuxta filium suū ut pro nobis peccatorib^o
intercedat. De aut assumpta sit corpore et anima legitur in reuelationibus.
Elisabeth que existens in orationibus rapta fuit et vidit. vnum sepulchruz
in quo stabat vna pulcerrima et circa eam multitudo angelorum. Inde vi
dit vnum virum candidum qui habebat signum crucis venire. Qui accipi
ens istam virginem ascendit in celum. Beata autē elisabeth accedens ad
angeluz cum quo libenter colloquebatur quesuit ab eo que esset visio. qui
ei dicit q virgo maria cum corpore et anima totaliter fuisset deducta ad
celum. que consolata cepit referre cuncta que viderat et sic multi credide
runt. Insuper vestiuit eam celesti ueste scilicet candida pro eius virginitate
deaurata ppter eius sanctitatem et martirium quod habuit in passione. et
illud p̄t in Apocalipsi. vbi legitur Mulier amicta sole. id est corpe glorioso

De sancco Bartholomeo.

Hec est via que ducit ad celum pauci eā
inueniunt Mathei tertio. Beatus mathēus videns beatū Bar
tholomeum hodie intrasse ad vitam eternam ostendit nobis vi
am per quam nos sequamur vestigia eius si ad vitam eternam
volumus intrare. dicit arta est via ē. Circa verba ista notare possumus q
filius dei duplē viam nobis ostendit. vnam viam que est lata. et illa ducit